

QuickScan natuurwaardenonderzoek

Stoepertweg 5 Valkenburg

Effectbeoordeling in het kader van de Omgevingswet, Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000

Colofon

QuickScan natuurwaardenonderzoek Stoepertweg 5 Valkenburg

Effectbeoordeling in het kader van de Omgevingswet, Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Nobelstraat 5-7
7131 PZ Lichtenvoorde

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0850-509852

Opdrachtgever: Biedt Ruimte

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Projectnummer en versie: 8902 versie 1.0	Status: Definitief
Ligging plangebied: Stoepertweg 5 Valkenburg	Rapportdatum: 05-08-2026
Auteur: N. Houwers	Veldwerk uitgevoerd door: D. Domhof
Kwaliteitscontrole: J. van Middelkoop	

De vermelde medewerkers in deze rapportage zijn akkoord met openbaarmaking van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacy wetgeving.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Natuurbank Overijssel accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Natuurbank Overijssel uitgevoerde onderzoek. Natuurbank Overijssel is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbank Overijssel; opdrachtgever vrijwaart Natuurbank Overijssel voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Reikwijdte.....	4
1.3	Definities	4
Hoofdstuk 2	het plangebied.....	5
2.1	Situering	5
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	6
Hoofdstuk 3	voorgenomen activiteiten	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden	8
3.3	Vaststellen van de invloedssfeer	8
3.4	Vaststellen van het onderzoeksgebied	8
Hoofdstuk 4	Toetsingskaders	9
4.1	Algemeen	9
4.2	Omgevingswet; Natura 2000.....	9
4.3	Omgevingswet; Soortenbescherming	9
4.4	Specifieke zorgplicht.....	11
4.5	Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland	12
Hoofdstuk 5	Gebiedsbescherming.....	13
5.1	Algemeen	13
5.2	Natuurnetwerk Nederland	13
5.3	Natura 2000.....	14
5.4	Slotconclusie.....	15
Hoofdstuk 6	soortenbescherming.....	16
6.1	Verwachting en bureauonderzoek	16
6.2	Te toetsen soorten	16
6.3	Toelichting met zekerheid afwezige soorten op basis van habitat en/of ingreep	16
6.4	Toetsing beschermde soorten.....	18
6.5	Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	23
Hoofdstuk 7	conclusies en aanbevelingen	25
7.1	Aanleiding en doel.....	25
7.2	Conclusies toetsing.....	25

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Inleiding

In 2020 is een start gemaakt met de herontwikkeling van camping De Bron aan de Stoepertweg 5 in Valkenburg tot CityKamp Valkenburg Maastricht. Ten behoeve van deze herontwikkeling is destijds een quickscan natuurwaarden opgesteld en zijn, waar nodig, aanvullende ecologische onderzoeken uitgevoerd. Sindsdien zijn verschillende werkzaamheden gerealiseerd. De quickscan uit 2020 is inmiddels niet meer actueel, waardoor een nieuwe beoordeling van de resterende werkzaamheden noodzakelijk is. Deze rapportage heeft betrekking op de uitvoering van fase 2 en fase 3 van de herontwikkeling, waarbij 22 kampeerhuisjes en 18 chalets worden gerealiseerd.

Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Omgevingswet op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

1.2 Reikwijdte

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet (soorten en Natura 2000-gebied) en de Omgevingsverordening Limburg (Natuurnetwerk Nederland). De voorgenomen ontwikkeling wordt niet getoetst aan andere beschermde aspecten zoals houtopstanden of stiltegebied. De beoordeling van voorgenoemde gebiedsaanduidingen vindt plaats in andere onderzoeken.

1.3 Definities

Plangebied

Het plangebied bestaat uit de planologische begrenzing van een bestemmingsvlak, in voorliggend geval het terrein van de camping. Vaak worden delen van het plangebied niet beïnvloed door werkzaamheden waardoor die buiten de effectbeoordeling gelaten kunnen worden.

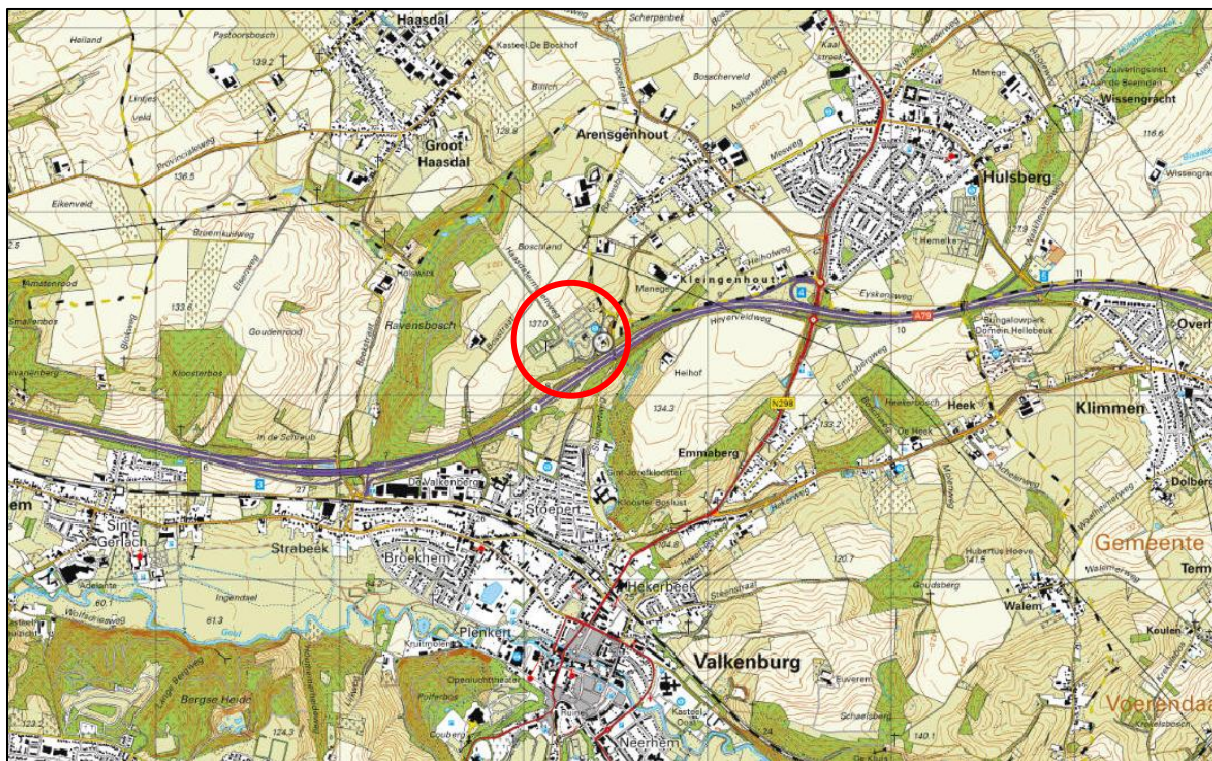
Projectgebied

Tot het projectgebied behoort het gebied waar daadwerkelijk werkzaamheden plaatsvinden en werklieden aanwezig zijn, inclusief de invloedsfeer als gevolg van verstoring.

HOOFDSTUK 2 HET PLANGEBIED

2.1 Situering

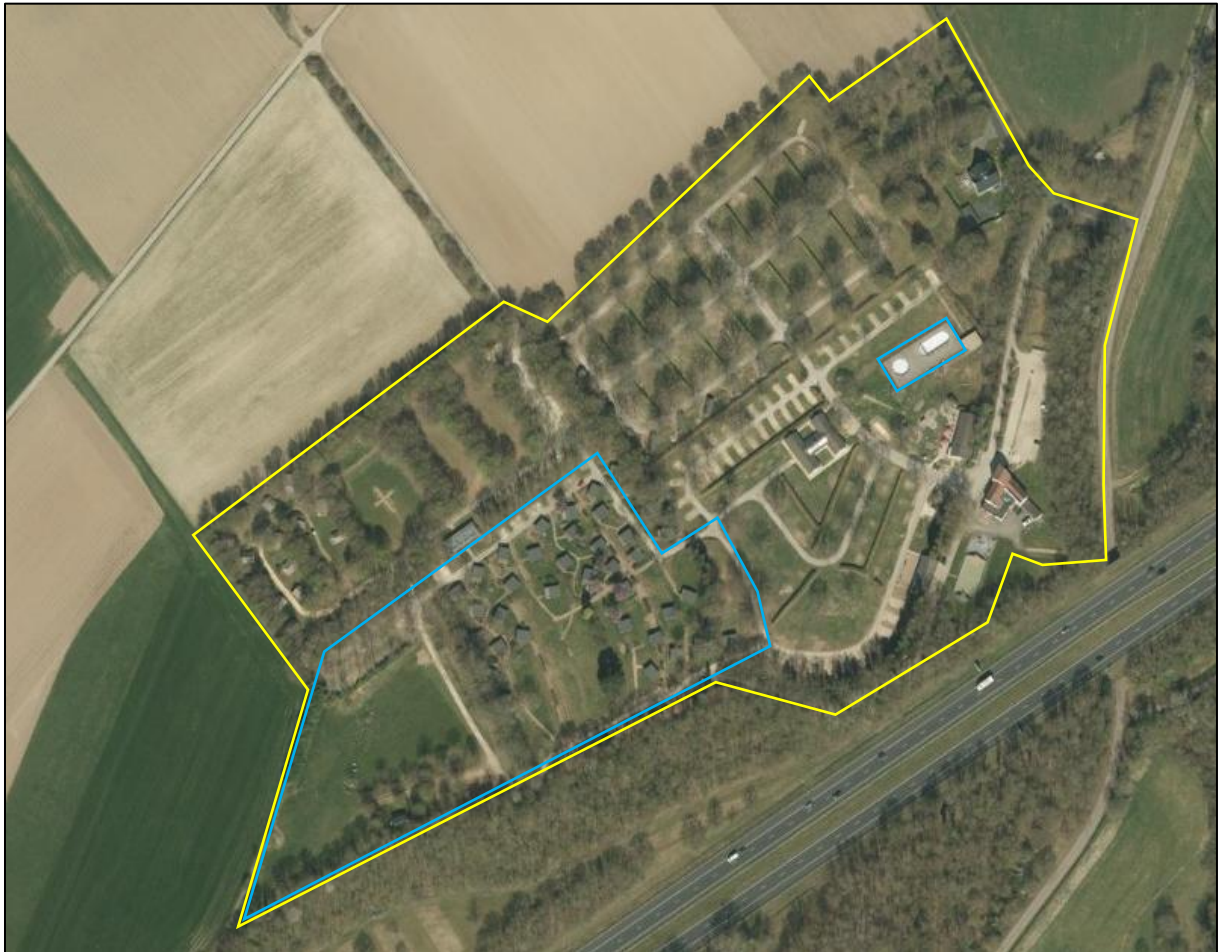
Het plangebied is gesitueerd aan de Stoepertweg 5 te Valkenburg, gemeente Valkenburg aan de Geul. Het plangebied is gelegen ten noorden van de snelweg A79. De locatie wordt verder omgeven door landelijk gebied en bossen. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit camping CityKamp Valkenburg Maastricht. Op het campingterrein zijn verschillende gebouwen aanwezig waaronder de receptie, drie sanitair gebouwen, een foodtruck, woning, schuur, restaurant en een ontmoetingsruimte. Op de camping bevinden zich momenteel 20 huurtenten, 12 trekkershutten, 10 kampeerwagens en 38 kampeerhuisjes. Daarnaast zijn op het terrein speeltuinen, gemaaide grasvelden, opgaande beplanting, houtwallen, parkeerplaatsen, wegen, voetpaden en een zwembad aanwezig. Verspreid over het campingterrein staan bomen. Het plangebied wordt daarnaast aan alle zijden omgeven door bomen/houtwallen. Het projectgebied bestaat grotendeels uit regelmatig gemaaide grasvelden en opgaande beplanting, verder zijn hier de kampeerhuisjes en trekkershutten aanwezig. Op onderstaande afbeelding wordt de projectlocatie weergegeven met de blauwe lijn, de begrenzing van de camping (plangebied) wordt weergegeven met de gele lijn.

Figuur 2.2: Luchtfoto met de begrenzing van het plangebied, aangegeven met de gele, de begrenzing van het projectgebied is aangegeven met de blauwe lijn. (bron: topotijdreis.nl).

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren voortplantings- en rustplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden;

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het projectgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het projectgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

Om de effecten van een voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het projectgebied aan bomen, de snelweg, agrarisch cultuurland en het overige deel van de camping. Het uitvoeren van de werkzaamheden kan mogelijk leiden tot enige verstoring in de direct omliggende omgeving van het plangebied. De mate en reikwijdte van deze verstoring zijn afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de aanwezige soorten in het gebied en het seizoen waarin de werkzaamheden plaatsvinden. Zo kunnen bomen en struiken in blad een dempend en visueel maskerend effect hebben op zowel optische als akoestische verstoring. Voorgenomen werkzaamheden zijn van lokale aard, maar negatieve effecten door uitvoering van de werkzaamheden kunnen ook optreden buiten het projectgebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt niet gelijkgesteld aan het projectgebied. Het onderzoeksgebied bestaat, naast het projectgebied, uit de bomen langs de rand van het projectgebied en delen van de camping die aan het projectgebied grenzen.

HOOFDSTUK 4 TOETSINGSKADERS

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de diverse toetsingskaders toegelicht waaraan het initiatief getoetst wordt.

4.2 Omgevingswet; Natura 2000

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Omgevingswet heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten die significante gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een Omgevingsvergunning noodzakelijk.

4.3 Omgevingswet; Soortenbescherming

In de Omgevingswet (Bal; Besluit activiteit leefomgeving) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Omgevingswet worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (Artikel 11.37 t/m Artikel 11.40 Bal):

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder Omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

2. Het verbod geldt niet, als:

- a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:

- 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (Artikel 11.46 t/m Artikel 11.48 Bal);

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder Omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;

- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Andere Soorten (Artikel 11.54 Bal)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder Omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:

- 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Ow een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Omgevingswet. Er is dan geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Verbodsartikel	Lid	Toelichting
11.37 Bal: Vogelrichtlijn	Lid 1a	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
	Lid 1b	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
	Lid 1c	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
	Lid 1d	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
	Lid 3	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
11.46 Bal: Habitatrichtlijn	Lid 1a	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
	Lid 1b	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	Lid 1c	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te beschadigen of vernielen.
	Lid 1d	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
	Lid 3	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
11.54 Bal: andere soorten	Lid 1	Onverminderd artikel 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g, is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen; c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
	Lid 2	De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Toelichting op de verschillende verbodsbepalingen Bal.

4.4 Specifieke zorgplicht

Een flora- en fauna-activiteit kan nadelig zijn voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Iemand die dat weet of kan weten, moet zich altijd houden aan de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (artikel 11.27, Bal).

Het Bal geeft aan waaruit de specifieke zorgplicht in ieder geval bestaat. Dat is hierna toegelicht.

Aanwezigheid van wat?	Waar staan de soorten in?	Toelichting
Vogels	Bijlage I vogelrichtlijn 	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Trekvogels	Onder andere op de website van het ministerie van LNV 	Het gaat om een soort die regelmatig in Nederland voorkomt
Dier- en plantensoorten	Bijlage II, IV, V habitatrichtlijn 	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Dier- en plantensoorten	Bijlage IX Bal of in de rode lijsten 	Het gaat om een soort die in het wild leeft in Nederland en daar van nature voorkomt
Belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats waar de genoemde dieren/planten leven	Dieren en planten in deze kolom	Het gaat niet om gebieden die geschikt zouden zijn als leefgebied maar waar de soort niet leeft. Zoals een grot die geschikt is voor vleermuizen maar waar ze niet leven. Of een wand waarop bepaalde muurplanten zouden kunnen groeien maar waar ze niet zijn.

Het is niet geheel duidelijk wat de consequenties zijn van een effect van een activiteit op soorten die vermeld staan op de Rode Lijst, evenals het toetsen van het effect van een activiteit op 'trekvogels'.

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

1° van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;

2° van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;

3° dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en

4° voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;

e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en

f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen

Nieuw is de zorgplicht voor het aantasten van belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats van vogels en soorten van de Rode lijst. Voor activiteiten die leiden tot overtreding van een verbodsbepaling dient een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verkregen te worden (dit heette in de Wet natuurbescherming een ontheffing). Indien sprake is van het aantasten van belangrijk leefgebied of natuurlijke habitat van een Rode lijstsoort, dient een document opgesteld te worden. Dit zal vergelijkbaar zijn met een ecologisch werkprotocol (EWP). In een EWP wordt beschreven op welke wijze een negatief effect op beschermde soorten, soorten van de Rode Lijst en belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats voorkomen kan worden, of hoe dit hersteld kan worden. Ook wordt een monitoringsplicht ingevoerd tijdens en na de uitvoering van de werkzaamheden, indien maatregelen getroffen worden. Dit geldt alleen voor belangrijke leefgebieden en natuurlijke habitats.

4.5 Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland

In het Besluit kwaliteit leefomgeving is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Nationale omgevingsvisie (NOVI). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de NNN in Limburg zijn opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening van de provincie Limburg.

HOOFDSTUK 5 GEBIEDSBESCHERMING

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN, dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN. Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het "nee, tenzij"-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken). Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.

De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor grootschalige ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: her-begrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het 'nee, tenzij'-principe en de overige spelregels zijn opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening van Limburg. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet op gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 5.2: Ligging van Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de omgeving van het plangebied. De ligging van de projectlocatie wordt met de rode cirkel aangeduid. Gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de groene kleur aangeduid (bron: atlasleefomgeving.nl).

Beschermingsregime

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking.

Toetsing aan provinciaal beleid

Omdat het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland ligt, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. Natuurnetwerk Nederland.

5.3 Natura 2000

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime

Het Besluit activiteit leefomgeving regelt in hoofdstuk 11 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan. Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

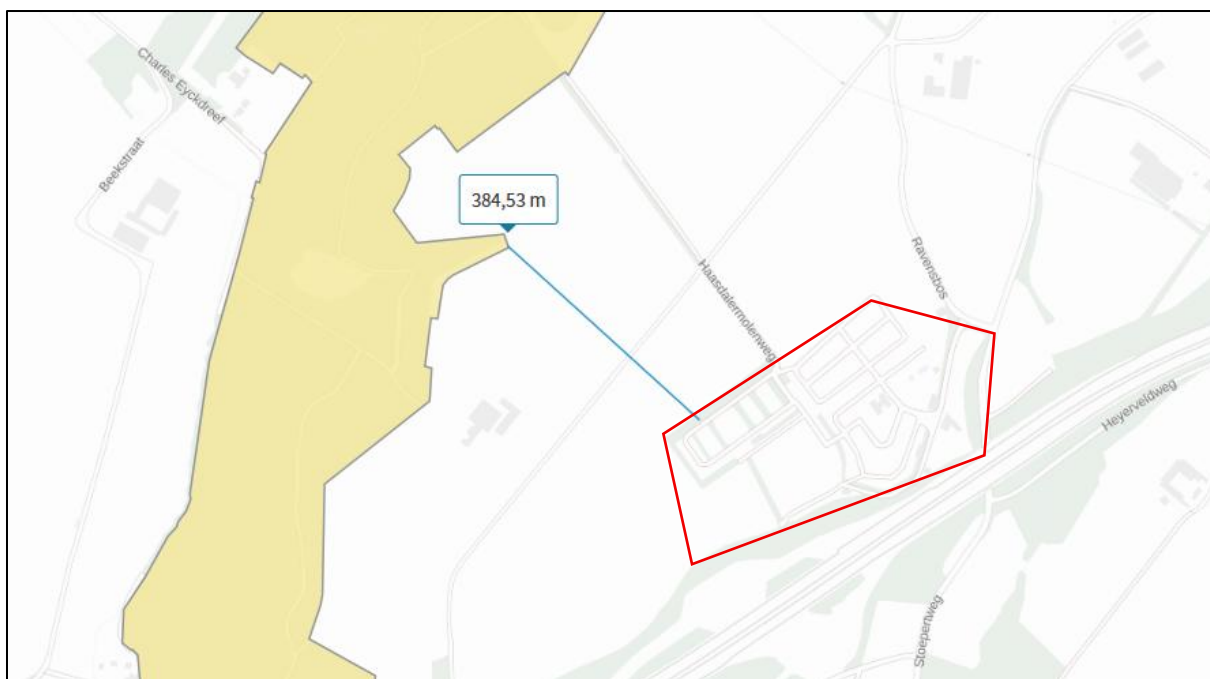
- De leefgebieden van vogels;
- De natuurlijke habitats of habitats van soorten;

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op. In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door het ministerie van LNV. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000

Het plangebied ligt op minimaal 380 meter afstand van Natura 2000-gebied. Het meest nabij gelegen Nederlandse Natura 2000-gebied is Geuldal. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 5.3: Ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode omlijning aangeduid. Gronden die tot Nederlands Natura 2000 behoren worden met de gele kleur aangeduid (bron: calculator.aerius.nl).

Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

Het plangebied is vanuit het Natura 2000-gebied niet zichtbaar. De camping wordt omgeven door een houtsingel en de werkzaamheden vinden plaats aan de zijde van de camping die van het Natura 2000-gebied is afgekeerd, waardoor een deel van het campingerrein tussen de werkzaamheden en het Natura 2000-gebied ligt. Negatieve effecten, zoals geluid-, licht- en optische verstoring, zijn daarom niet aan de orde. Ook zijn in het Natura 2000-gebied geen negatieve effecten, zoals trillingen, waarneembaar.

Beoordeling stikstof (ontwikkelfase)

Ten behoeve van de totale ontwikkeling wordt materieel met een verbrandingsmotor ingezet en vindt er een tijdelijke toename plaats van verkeersbewegingen als gevolg van de aan- en afvoer van materiaal, inzet van werktuigen en vervoer van personeel. Gelet op de afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied kan een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied tijdens de ontwikkelfase niet op voorhand uitgesloten worden. Er dient een stikstofberekening voor de ontwikkelfase uitgevoerd te worden.

Beoordeling stikstof (gebruiksfase)

Het aantal verkeersbewegingen van en naar het plangebied neemt mogelijk toe ten opzichte van de referentiesituatie door exploitatie van de nieuwe chalets en kampeerhuisjes. Gelet op de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied kan een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden tijdens de gebruiksfase niet op voorhand worden uitgesloten. Er dient een stikstofberekening voor de gebruiksfase uitgevoerd te worden.

5.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciale beleidsregels ten aanzien van de bescherming van het NNN (geen externe werking). Gelet op de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, kan een negatief effect op Natura 2000-gebied als gevolg van de emissie van stikstofoxiden niet op voorhand uitgesloten worden. Er dient een stikstofberekening voor de ontwikkel- en gebruiksfase uitgevoerd te worden.

HOOFDSTUK 6 SOORTENBESCHERMING

6.1 Verwachting en bureauonderzoek

6.1.1 Algemeen

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF);
- Een oriënterend veldbezoek, uitgevoerd op 30 juli 2026;

Tijdens het oriënterende veldbezoek is gecontroleerd of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook is gekeken naar aanwezigheid van (sporen van) beschermde soorten.

6.2 Te toetsen soorten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen (tabel 6.2). Bij het bepalen van de beschermde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen wordt rekening gehouden met de in het onderzoeksgebied aanwezige habitats, inrichting, gevoerde beheer en aspecten zoals afstand tot bebouwing en beplanting in verband met verstoring.

In voorliggende studie wordt gekeken naar mogelijk voorkomende soorten in de omgeving van het plangebied.

Tabel 6.2: overzicht van alle potentieel aanwezige beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Flora	Geen, geschikte standplaatsen voor beschermde planten ontbreken
Grondgebonden zoogdieren	Huisspitsmuis, rosse woelmuis, (gewone) bosmuis, steenmarter, egel, das, bunzing, wezel, konijn, eekhoorn, haas, vos, bosspitsmuis en grote bosmuis
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, gewone baardvleermuis, meervleermuis, bosvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, vale vleermuis, ingekorven vleermuis, grijze grootoorvleermuis en Brandts vleermuis
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Bosuil, havik, kerkuil, raaf, rode wouw, roek, ransuil, steenuil, torenvalk, wespandief
Vogels - jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Buizerd, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, kuifmees, matkop, middelste bonte specht, sperwer, zwarte mees
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Diverse algemene broedvogels
Amfibieën	Gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander
Reptielen	Hazelworm, levendbarende hagedis,
Vissen	Geen. Geschikt habitat ontbreekt
Dag- en nachtvlinders	Grote vos, veldparelmoervlinder
Kevers	Vliegend hert
Libellen	Geen. Geschikt habitat ontbreekt.
Overige ongewervelden	Geen. Geschikt habitat ontbreekt.

6.3 Toelichting met zekerheid afwezige soorten op basis van habitat en/of ingreep

Sommige van de soorten uit tabel 6.2 kunnen op basis van verspreiding niet op voorhand worden uitgesloten. Op basis van het op 30 juli 2026 uitgevoerde veldbezoek blijkt echter dat negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen worden uitgesloten op de volgende soorten:

- Flora

Beschermde planten worden niet verwacht in het plangebied. De meeste beschermde planten stellen bijzondere eisen aan de groeiplaats en bijbehorend beheer. Groeiplaatsen van beschermde planten zijn doorgaans afhankelijk van abiotische factoren die bepalend zijn voor het voorkomen. Groeiplaatsen van beschermde soorten betreffen standplaatsen van voedselarme tot matig voedselrijke, basische

(gebufferde) tot zure milieus. Deze standplaatsfactoren zijn aanwezig in Natura 2000-gebieden, andere natuurreservaten, spoorbermen, schrale akkers, kalkgraslanden en oude stadsmuren en vestingwerken. Van zeldzame beschermde planten is de verspreiding doorgaans goed bekend door jaarlijkse monitoring van groeiplaatsen. Het plangebied bestaat uit voedselrijke grond bestaande uit een soortenarme raaigrasvegetatie. Dit gras komt alleen voor op eutrofe en hypertrofe standplaatsen waardoor planten van schrale bodems weggeconcentreerd worden. Gelet op de standplaatsvoorkeuren van beschermde plantensoorten en de dominantie van raaigras kunnen beschermde planten uitgesloten worden in het plangebied.

- Vissen

Beschermde vissen worden op basis van de inrichting en het gevoerde beheer in het plangebied niet verwacht. Beschermde vissen komen voor in veenweidegebieden waar verlanding plaatsvindt, open wateren met stenige oevers en/of een rijke onderwatervegetatie en zuurstofrijke en heldere snelstromende beken in hoog Nederland. Sommige vissoorten zijn voor hun overleving afhankelijk van estuaria en migreren tussen zee en rivieren. Binnen het onderzoeksgebied zijn enkele zaksloten met oppervlaktewater aanwezig. Deze sloten bevatten weliswaar oppervlaktewater maar worden vanwege het regelmatige droogvallen en de geïsoleerde ligging niet geschikt geacht voor (beschermde) vissoorten. Beschermde vissen worden daarom volledig uitgesloten in het plangebied.

- Libellen

Beschermde libellen zijn nagenoeg allemaal gebonden aan natuurreservaten zoals Natura 2000-gebieden. Binnen deze natuurgebieden zijn deze libellen afhankelijk van specifieke habitats. Zo komen beschermde libellen voor in laagveengebieden met verlandende petgaten en binnen hoogvenen in veenputjes en op bulten veenmos. Daarnaast komen beschermde libellen voor in warme moeraswateren met een laag waterpeil en in heldere, zuurstofrijke stromende beken met zandige substraten. Dergelijke habitattypes ontbreken in het plangebied. Beschermde libellen kunnen dan ook volledig uitgesloten worden in het plangebied.

- Soorten van Zuid-Limburg

Aanvullend is beoordeeld of enkele voor Zuid-Limburg karakteristieke beschermde soorten in of nabij het plangebied voor kunnen komen. Het betreft onder andere muurhagedis, hazelmuis, eikelmuis, wilde kat, vroedmeesterpad, geelbuikvuurpad en vuursalamander. Gelet op de inrichting van het plangebied, de beschikbare verspreidingsgegevens en de aard van de voorgenomen werkzaamheden worden negatieve effecten op deze soorten uitgesloten. Het projectgebied bestaat uit regelmatig gemaaid grasland waarop de voorgenomen werkzaamheden plaatsvinden. Dit terrein vormt geen geschikt leefgebied voor muurhagedis, eikelmuis, wilde kat, vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad. Voor de hazelmuis en vuursalamander geldt dat uit beschikbare verspreidingsgegevens geen recente waarnemingen in of nabij het plangebied bekend zijn. Van enkele van deze soorten zijn wel waarnemingen bekend uit de omgeving van Valkenburg. Deze waarnemingen bevinden zich echter ten zuiden van het plangebied. Tussen deze leefgebieden en het plangebied vormt de A79 een duidelijke ecologische barrière, waardoor uitwisseling weinig waarschijnlijk is. Daarnaast vinden de werkzaamheden uitsluitend plaats op een bestaand, intensief beheerd recreatieterrein met regelmatig gemaaid grasvelden. Geschikt leefgebied wordt niet aangetast en negatieve effecten op deze soorten kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

6.4 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 6.2 genoemde soorten beschreven.

Grondgebonden zoogdieren

steenmarter

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenmarter, zoals prooiesten of latrines, waargenomen. Tijdens een eerder uitgevoerde quickscan in 2020 zijn wel sporen van steenmarter aangetroffen in de schuur op de camping (ATKB, 2020; Quickscan Wet natuurbescherming Camping De Bron te Valkenburg). Deze mogelijke verblijfplaats wordt niet beïnvloed door de voorgenomen werkzaamheden. De werkzaamheden vinden plaats op het terrein waar de nieuwe kampeerhuisjes en chalets worden gerealiseerd en bij het zwembad en hebben geen betrekking op de schuur. Daarnaast wordt geen essentieel leefgebied van de steenmarter aangetast. Negatieve effecten op de steenmarter kunnen daarom worden uitgesloten. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen voortplantings- en rustplaats van de steenmarter beschadigd of vernield en wordt geen steenmarter gedood.

Grote bosmuis

De grote bosmuis komt voor in structuurrijke bossen, bosranden, houtwallen en kleinschalige landschappen met voldoende dekking en voedselbeschikbaarheid. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de grote bosmuis. Tijdens een eerder uitgevoerd onderzoek naar grote bosmuis in 2020 zijn geen grote bosmuizen aangetroffen binnen het plangebied (ATKB, 2020; Nader onderzoek Camping De Bron Valkenburg). De aanwezige houtwal en opgaande beplanting bieden echter wel geschikt leefgebied voor de soort, maar hierin vinden geen werkzaamheden plaats. Deze structuren blijven behouden. Negatieve effecten op de grote bosmuis kunnen worden uitgesloten. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen voortplantings- en rustplaats van de grote bosmuis beschadigd of vernield en wordt geen grote bosmuis gedood.

Das

Dassen komen voor in verschillende biotopen, maar hebben een voorkeur voor kleinschalige landschappen met bos, houtwallen, heggen, akkers en graslanden. Mogelijk behoort een deel van het plangebied incidenteel tot het functionele leefgebied van de das. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals wissels, graafputjes of burchten, aangetroffen. Voortplantings- en rustplaatsen van de das ontbreken binnen het plangebied. Het terrein wordt daarom hooguit gebruikt als foerageergebied. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen essentieel foerageergebied van de das aangetast. Het plaatsen van de chalets en kampeerhuisjes vindt plaats op een bestaand recreatieterrein, waarbij slechts een beperkt deel van het terrein wordt gewijzigd en voldoende geschikt foerageergebied in de omgeving behouden blijft. Hierdoor wordt geen afname van de functionaliteit van het leefgebied van de das verwacht. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen voortplantings- en rustplaats van de das beschadigd of vernield en worden geen dassen gedood.

Overige deels vrijgestelde grondgebonden zoogdieren

Naast voorgenoemde soorten behoort het plangebied tot leefgebied van soorten als huisspitsmuis, rosse woelmuis, (gewone) bosmuis, bosspitsmuis, konijn, haas, eekhoorn, wezel, bunzing, egel en mogelijk vos. De bovenstaande muizensoorten bezetten mogelijk een voortplantings- en rustplaats in holen en gaten in de grond. Gedurende het veldbezoek zijn geen konijnen en hazen waargenomen binnen het plangebied. Bovendien zijn ook geen sporen gevonden zoals holen en uitwerpselen van konijnen en hazen. Mogelijk wordt het plangebied wel door hazen en konijnen gebruikt als functioneel leefgebied. Voortplantings- en rustplaatsen van vos zijn door het ontbreken van burchten afwezig in het plangebied. Het plangebied behoort vermoedelijk ook tot functioneel leefgebied van egel. Potentiële voortplantings- en rustplaatsen worden niet aangetast door voorgenomen werkzaamheden. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van eekhoorn. Nesten van eekhoorn zijn niet waargenomen in de bomen in het plangebied, negatieve effecten op eekhoorn worden niet verwacht.

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de wezel en bunzing. Deze soorten komen voor in (kleinschalig ingerichte) landschappen met voldoende dekkingbiedende elementen, zoals struweel(hagen), houtwallen, rommelige erven met opgeslagen materialen, bosranden, ruige slootkanten, braakliggende terreinen en extensief beheerde graslanden. Het projectgebied bestaat uit kort gemaaid grasland, houtwallen en struweel en kan hierdoor mogelijk onderdeel uitmaken van het functionele leefgebied van de wezel en bunzing. Mogelijke voortplantings- en rustplaatsen kunnen aanwezig zijn in de aanwezige opgaande beplanting. Omdat geen beplanting wordt verwijderd, blijven eventuele verblijfplaatsen behouden. Gezien het huidige gebruik van het terrein wordt niet verwacht dat de voorgenomen werkzaamheden leiden tot negatieve effecten op het functionele leefgebied van de wezel en bunzing. De soorten zijn reeds gewend aan een recreatief gebruik van het terrein, waarbij regelmatig caravans en tenten op het terrein aanwezig zijn. Door het plaatsen van de kampeerhuisjes en chalets worden geen voortplantings- of rustplaatsen van wezel en bunzing beschadigd of vernield en worden geen individuen gedood.

Als gevolg van het uitvoeren van grondverzet wordt mogelijk een grondgebonden zoogdier gedood en wordt een voortplantings- en rustplaats van deze soorten beschadigd en vernield.

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen bezetten in bomen, kelders, bunkers, forten en bebouwing. Binnen het projectgebied is geen bebouwing aanwezig waar werkzaamheden plaatsvinden. Binnen het onderzoeksgebied zijn daarnaast bomen aanwezig. Deze bomen beschikken niet over holen en loshangend schors waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen bezetten. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

Als gevolg van het uitvoeren van voorgenomen werkzaamheden wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd en vernield.

Foerageergebied

Het is aannemelijk dat vleermuizen rond de bomen, beplanting en bebouwing in het onderzoeksgebied foerageren. Als gevolg van voorgenomen ingreep neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied niet af.

Vliegroutes

Het projectgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig element en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. De houtwallen in het onderzoeksgebied kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen vliegroute van vleermuizen aangetast.

Vogels

Vogels - jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Uit de literatuurstudie en op basis van de inrichting van het onderzoeksgebied blijkt dat er nesten van bosuil, havik, kerkuil, raaf, rode wouw, roek, steenuil, ransuil, torenvalk en wespandief voor kunnen komen binnen het onderzoeksgebied. Hieronder wordt per soort de geschiktheid van het onderzoeksgebied als nestplaats beoordeeld.

Roek

Roeken broeden in bomen, doorgaans dicht bij infrastructuur zoals: spoorwegen, snelwegen, kanalen en in dorpen. In de bomen binnen het plangebied zijn geen nesten van roeken waargenomen. Nesten van roek kunnen uitgesloten worden.

Raaf

Raven nestelen voornamelijk in rustige bossen, bosranden en grote bomen. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen grote nesten of geschikte nestlocaties voor raaf aangetroffen. Een nestplaats van raaf kan daarom worden uitgesloten.

Kerkuil

Kerkuilen broeden voornamelijk in gebouwen, zoals schuren, stallen en kerktorens, en zijn afhankelijk van rustige, donkere nestlocaties. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte nestlocaties voor kerkuil aanwezig. Daarnaast zijn geen sporen van kerkuil, zoals braakballen of veren, waargenomen. Nestplaatsen van kerkuil kunnen daarom worden uitgesloten.

Bosuil

Bosuilen broeden in boomholtes en nestkasten. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte boomholtes of nestkasten voor bosuil aangetroffen. Nestplaatsen van bosuil kunnen daarom worden uitgesloten.

Steenuil

Steenuilen broeden in kleinschalige agrarische landschappen met oude bomen, erven, schuren en andere geschikte nestlocaties. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte nestlocaties, zoals oude gebouwen, nestkasten of holle bomen, aanwezig. Daarnaast zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van steenuil waargenomen. Nestplaatsen van steenuil kunnen daarom worden uitgesloten.

Oehoe

De oehoe broedt voornamelijk op rotswanden, in steengroeven en incidenteel op andere rustige, hooggelegen locaties met geschikte nestgelegenheid. Dergelijk nesthabitat ontbreekt volledig binnen het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied in de afgelopen twee jaar geen waarnemingen van de oehoe bekend. Gelet op het ontbreken van geschikt nesthabitat en recente waarnemingen kan de aanwezigheid van een nest- of rustplaats van de oehoe binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Ransuil

Ransuilen broeden in ekster- en kraaiennesten in houtsingels, parken, tuinen en bosjes. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen ekster- of kraaiennesten aanwezig die door ransuil kunnen worden gebruikt als nestplaats. In 2019 was in één van de bomen die aanwezig was op de projectlocatie wel een nest aanwezig die bezet was door ransuil (NDFF, 2019). Deze boom is inmiddels niet meer aanwezig. Daarnaast is de soort de afgelopen vijf jaar niet waargenomen in een ruim gebied rondom het plangebied (NDFF, 2026). De aanwezigheid van een nestplaats van ransuil binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Roofvogels

Roofvogels zoals havik, rode wouw en wespandief broeden voornamelijk in grotere bomen in bossen, bosranden en houtwallen. Torenvalken broeden veelal in oude kraaiennesten, maar maken ook regelmatig gebruik van nestkasten. Tijdens het veldbezoek zijn binnen het onderzoeksgebied geen nesten van roofvogels waargenomen. Daarnaast zijn geen geschikte grote nesten, nestkasten of nestlocaties aangetroffen die kunnen dienen als nestplaats voor havik, rode wouw, torenvalk of wespandief. De aanwezigheid van nesten van deze soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden uitgesloten.

Vogels – jaarrond beschermd; afhankelijk van ecologische factoren

Bij vogelsoorten uit deze categorie gaat het om vogels die vaak elk jaar terugkeren naar de omgeving waar ze gebroed hebben, maar die wel flexibel zijn om een nieuw nest te maken of zich elders te vestigen. Het gaat dus om de bescherming van het functionele leefgebied en dit is alleen aan de orde als de betreffende

soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn.

Uit de literatuurstudie en op basis van de inrichting van het onderzoeksgebied blijkt dat er nesten van buizerd, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, kuifmees, matkop, middelste bonte specht, sperwer en zwarte mees voor kunnen komen binnen het plangebied. Hieronder wordt de geschiktheid van het onderzoeksgebied als nestplaats voor deze soort beoordeeld.

Buizerd, sperwer, kuifmees, matkop, middelste bonte specht en zwarte mees

Deze soorten broeden in bomen, bosranden, houtwallen of boomholtes. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of andere aanwijzingen voor de aanwezigheid van deze soorten waargenomen. Eventueel aanwezige nestplaatsen blijven behouden, omdat geen bomen of opgaande beplanting worden verwijderd.

Gekraagde roodstaart en grauwe vliegenvanger

Deze soorten broeden in boomholten, nestkasten of andere beschutte locaties in opgaande beplanting en bebouwing. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten waargenomen.

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van kampeerhuisjes en chalets en het realiseren van een overkapping bij het zwembad. Hierbij worden geen potentiële nestlocaties aangetast. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestplaatsen waargenomen. Mochten toch nestplaatsen aanwezig zijn, dan blijven deze behouden.

Vogels – in gebruik zijnde nesten

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Het onderzoeksgebied vormt een potentiële nestplaats van verschillende algemene vogelsoorten zoals: houtduif, merel, vink, roodborst, winterkoning, tjiftjaf, fitis, zwartkop en tuinfluiter. Mogelijk bezetten deze soorten een nest in de aanwezige beplanting of bebouwing.

Hoewel bezette nesten van vogels niet beschadigd/vernield worden door voorgenomen werkzaamheden, kunnen deze wel verstoord worden. Als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden tijdens de voortplantingsperiode van vogels wordt mogelijk een nestplaats verstoord waarbij de voedseloverdracht gehinderd wordt en jonge vogels gedood worden.

Amfibieën

Deels vrijgestelde amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als functioneel leefgebied voor sommige algemene en weinig kritische amfibieënsoorten beschouwd. Amfibieën als bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad benutten het onderzoeksgebied als foerageergebied en bezetten er mogelijk een (winter)rustplaats. Deze soorten kunnen een (winter)rustplaats bezetten in hopen en gaten in de grond. Het plangebied bestaat uit raaigras en wordt niet beschouwd als geschikte (winter)rustplaatsen voor amfibieën.

Als gevolg van het uitvoeren van het uitvoeren van grondverzet wordt mogelijk een (winter)rustplaats beschadigd of vernield en wordt geen beschermde amfibie gedood.

Reptielen

Alle in Nederland voorkomende reptielensoorten zijn beschermd. Reptielen komen voornamelijk voor in natuurgebieden en kleinschalige landschappen met geschikt leefgebied, zoals heide, hoogvenen, bosranden, houtwallen en spoor- of wegbermen. Uit literatuurstudie blijkt dat hazelworm en levendbarende hagedis in het onderzoeksgebied voor kunnen komen.

De projectlocatie wordt intensief recreatief gebruikt en regelmatig gemaaid, waardoor geschikt leefgebied en schuilmogelijkheden ontbreken (op de locaties waar werkzaamheden plaats zullen vinden). Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek geen reptielen waargenomen. Hoewel de dichtstbijzijnde waarnemingen van hazelworm en levendbarende hagedis zich op circa 500 meter afstand bevinden, wordt de camping hiervan

gescheiden door ongeschikt biotoop. Negatieve effecten op hazelworm of levendbarende hagedis worden niet verwacht.

Dag- en nachtvlinders

Het voorkomen van beschermde vlinders is sterk gekoppeld aan bestaande populaties en hun verspreiding en de aanwezigheid van waardplanten. Trekvlinders of vlinders die makkelijk grote afstanden afleggen kunnen ook opduiken buiten het normale verspreidingsgebied, zoals de grote vos.

Grote vos

De grote vos gebruikt waardplanten zoals: populier, sleedoorn, wilg en iep voor het afzetten van eitjes. In het plangebied ontbreken deze waardplanten. Enkele wilgen zijn wel aanwezig in het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied sluit niet aan op de eisen die deze soort aan het habitat stelt, omdat een afwisseling van (vochtige open) bossen en bosranden ontbreken. Door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden worden geen eitjes, rupsen en poppen van de grote vos negatief beïnvloed.

Veldparelmoervlinder

De veldparelmoervlinder komt voor in bloemrijke, open graslanden met een korte vegetatie en voldoende aanwezigheid van waardplanten, zoals smalle weegbree. De soort is vooral gebonden aan schrale graslanden, kruidenrijke bermen en extensief beheerde graslanden. Binnen het plangebied ontbreken geschikte, kruidenrijke graslanden en zijn geen waardplanten van de soort aanwezig. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden worden geen eitjes, rupsen of poppen van de veldparelmoervlinder beschadigd.

Kevers

Beschermde keversoorten zijn voornamelijk gebonden aan specifieke leefgebieden, zoals oude bossen met voldoende dood hout en oude bomen. Binnen Nederland is het vliegend hert de bekendste beschermde keversoort. De soort is afhankelijk van oude, vaak kwijnende of dode eiken en de aanwezigheid van dood hout waarin de larven zich ontwikkelen. Het vliegend hert komt lokaal voor in Zuid-Limburg, waaronder in bosgebieden zoals het Ravensbos en omgeving. Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van vliegend hert bekend. Daarnaast zijn binnen het plangebied geen oude of bloedende eiken waargenomen die geschikt zijn als biotoop voor de soort. Het plangebied biedt daarom geen geschikt leefgebied voor het vliegend hert. Negatieve effecten op het vliegend hert kunnen worden uitgesloten.

Rode-lijstsoorten

Het plangebied vormt functioneel leefgebied van verschillende soorten die vermeld worden op de Rode-lijst. Voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de populatie van rode lijstsoorten gezien de voorgenomen ingreep en de aanwezigheid van alternatief leefgebied in de nabijheid van het plangebied.

6.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk nestplaatsen van vogels verloren en indien de werkzaamheden uitgevoerd worden tijdens de voortplantingsperiode, wordt mogelijk een bezet nest verstoord waardoor jonge vogels gedood worden. Van de vogelsoorten die (mogelijk) in het plangebied nestelen is alleen het bezette nest beschermd.

Bezette nesten van broedvogels mogen niet beschadigd of vernield worden. Het uitvoeren van de werkzaamheden dient bij voorkeur uitgevoerd te worden buiten de voortplantingsperiode van vogels. Wanneer gewerkt wordt binnen de voortplantingsperiode van vogels dient een broedvogelscan voor aanvang van de werkzaamheden uitgevoerd te worden om het effect van het handelen op (mogelijk aanwezige) bezette vogelnesten te kunnen bepalen.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de voortplantingsperiode van vogels;

Grondgebonden zoogdieren

Door het onvoorbereid uitvoeren van de voorgenomen activiteiten kan niet uitgesloten worden dat beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden en dat voortplantings- en rustplaatsen opzettelijk beschadigd of vernield worden. Voor beschermde grondgebonden zoogdieren, waarvan mogelijk de voortplantings- en rustplaatsen negatief beïnvloed wordt geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van voortplantings- en rustplaats'. Voor het doden van beschermde grondgebonden zoogdieren geldt echter geen vrijstelling. Om te voorkomen dat beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden, dienen ze weggevangen te worden, of dient het werkterrein natuurvrij gemaakt te worden, zodat de dieren op eigen beweging vertrekken. Voor het natuurvrij maken van het werkterrein is geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist.

Indien er zorgvuldig gehandeld wordt, worden er geen beschermde grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood en leidt uitvoering van de voorgenomen activiteiten voor deze grondgebonden zoogdieren niet tot wettelijke consequenties. Om zorgvuldigheid tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te verhogen kan initiatiefnemer overwegen een Ecologisch werkprotocol op laten stellen.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling (mits zorgvuldig gewerkt wordt);

Vleermuizen

- Verblijfplaatsen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

- Essentieel foerageergebied

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen essentieel foerageergebied aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

- Essentiële Vliegroute

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op (essentiële) vliegroutes¹ van vleermuizen.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Amfibieën

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een amfibie gedood en een rustplaats beschadigd en vernield. Beschermde soorten mogen niet opzettelijk gedood worden. Beschermde soorten mogen weggevangen worden of verjaagd worden. Om zorgvuldigheid tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te garanderen kan initiatiefnemer overwegen een Ecologisch werkprotocol op laten stellen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties mits zorgvuldig gewerkt wordt. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen amfibieën opzettelijk doden (zorgvuldig werken);

Dag- en nachtvlinders

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Reptielen

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

Kevers

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Omgevingswet.

Wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet:

- Geen overtreding van een verbodsbepaling;

¹ Vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd wanneer deze essentieel zijn voor het kunnen functioneren van de verblijfplaats van een vleermuis. Niet ieder lijnvormig element waar langs vleermuizen vliegen is een essentiële vliegroute.

HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1 Aanleiding en doel

Er zijn concrete plannen om verder te gaan met de ontwikkeling van CityKamp Valkenburg Maastricht gelegen aan de Stoepertweg 5 te Valkenburg. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Omgevingswet op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen.

Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing: Omgevingswet:

- Gebiedsbescherming - Natura 2000
- Soortenbescherming

Provinciaal beschermde gebieden:

- Natuurnetwerk Nederland

7.2 Conclusies toetsing

Gebiedsbescherming

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciale beleidsregels ten aanzien van de bescherming van het NNN (geen externe werking). Gelet op de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, kan een negatief effect op Natura 2000-gebied als gevolg van de emissie van stikstofoxiden niet op voorhand uitgesloten worden. Er dient een stikstofberekening voor de ontwikkel- en gebruiksfase uitgevoerd te worden.

Soortenbescherming

De voorgenomen ontwikkeling heeft negatieve gevolgen voor verschillende beschermde diersoorten. Als gevolg van het uitvoeren van grondverzet worden mogelijk beschermde soorten gedood of voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten beschadigd/vernielt. Wanneer gewerkt wordt binnen de voortplantingsperiode van vogels worden mogelijk bezette nesten van vogels opzettelijk verstoord waardoor (jonge) vogels gedood worden. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van vogels. Daarom wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode van vogels uit te voeren.

Voor de grondgebonden zoogdieren en amfibieën die een voortplantings- en rustplaatsen bezetten geldt dat er een vrijstelling is voor het mogen beschadigen/vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. Opzettelijk doden is verboden en initiatiefnemer dient grondgebonden zoogdieren en amfibieën weg te vangen of te verjagen.

Samenvatting

De volgende conclusies zijn van toepassing voor het plangebied:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de voortplantingsperiode van vogels uitvoeren (of broedvogelscan uitvoeren voor aanvang van de werkzaamheden);
- Geen grondgebonden zoogdieren en amfibieën opzettelijk doden (zorgvuldig werken);
- Stikstofberekening uitvoeren voor zowel de ontwikkel- als gebruiksfase;

De ecologen van Natuurbank Overijssel kijken verder dan de aanwezigheid van strikt beschermde soorten. Vanuit het motto 'meer biodiversiteit achterlaten dan je aantreft' signaleren we kansen voor dit project om bij te dragen aan het herstel van biodiversiteit. Hieronder geven we op beknopte wijze enkele kansen aan. Wij bespreken deze voorstellen graag met u en werken desgewenst de praktische aspecten verder uit. Voor dit project liggen er mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel door:

1. Ecologisch werkprotocol

Het opstellen van een ecologisch werkprotocol. In deze notitie wordt concreet aangegeven op welke wijze de voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden om overtreding van een verbodsbepaling te voorkomen. Kennis van de ecologie van soorten is cruciaal om de juiste maatregelen, in de juiste tijd van het jaar uit te voeren.

2. Het opstellen van een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan

Een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan bijvoorbeeld kan opgesteld worden gericht op verhoging van de bloemrijkdom voor bijen. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan op de (toekomstige) situatie in uw projectgebied, gemeentelijk natuurbeleid en regionale doelsoorten en potenties. Biodiversiteit vraagt om maatwerk en ieder project is anders.

In een plan nemen we de best passende maatregelen op. Voorbeelden van potentiële maatregelen zijn:

- Het vergroten van de diversiteit aan leefgebied voor planten en dieren door via aanplant of beheer te zorgen voor verschillende biotooptypen (water, oevers, kruidenvegetatie, struweel, bomen, bos) en geleidelijke overgangen hiertussen.
- Het versterken van populaties door te voorzien in nestkasten en/of verblijfplaatsen (bijvoorbeeld vogels en vleermuizen), wanneer blijkt dat nestgelegenheid een beperkende factor is.
- Het vergroten en versterken van leefgebieden voor planten en dieren door ecologisch beheer van (openbaar) groen, bijvoorbeeld door het beheer van grasvegetaties af te stemmen op bloemrijkdom en insecten.
- Het verbinden van leefgebieden door het aanbrengen of herstellen van lijnvormige landschapselementen (houtwallen, singels, hagen, sloten) of het realiseren van andere ontsnipperingsmaatregelen (bijvoorbeeld faunapassage).
- Het versterken van leefgebied en migratiezones door het aanbrengen van natuurlijke elementen als takkenrillen, dood hout, of stenige elementen.
- Het beperken van verstoring door bijvoorbeeld verlichting of geluid
- Het terugdringen van overwoekerende en/of invasieve plantensoorten met negatieve effecten op biodiversiteit en de mens (bijvoorbeeld Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw).

Tabel 7.2: In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling van verbodsbepaling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.54 lid 1a Bal	Geen dieren opzettelijk doden
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Diverse soorten	Art 11.37 lid 1b Bal	Geen bezette nesten opzettelijk negatief beïnvloeden
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing;	Geen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Art 11.37 lid 1a Bal	Geen vogels opzettelijk doden
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; er wordt geen essentieel foerageergebied aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing;	Niet van toepassing;	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Amfibieën	Voortplantings- en rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Mogelijk alpenwatersalamander	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Dag- en nachtvlinders	Voortplantings- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing;	Geen
Dag- en nachtvlinders	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Reptielen	Alle functies	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Kevers	Alle functies	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Tabel 7.3: Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rustplaats	Voortplantingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageergebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij grondgebonden zoogdieren opzettelijk gedood worden
Vogels	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij vogels opzettelijk gedood, bezette nesten verstoord, beschadigd of vernield worden
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Dag- en nachtvlinders	Nee	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Mogelijk	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Kevers	Nee	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee

Bijlagen

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)

Bijlage 2. Toelichting Omgevingswet flora- en fauna-activiteit

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 5. Jaarrond beschermde vogelnesten in Limburg

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaien vochtig/nat grasland												
maaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
- De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
- Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2 Toelichting Omgevingswet flora- en fauna-activiteit

Drie beschermingsregimes

De Omgevingswet kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of Omgevingsvergunning. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een Omgevingsvergunning moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Omgevingswet sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. In het Besluit activiteit leefomgeving is het als volgt verwoord:

Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:

- 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en
- 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;

- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Omgevingswet is niet altijd een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. Ook zijn voor beschermde soorten andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Welke soorten zijn beschermd?

De Omgevingswet kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' (Nationaal beschermde soorten) waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime Vogelrichtlijn. Art. 11.37 Bal	soorten	Beschermingsregime Habitatrichtlijn. Art. 11.46. Bal	soorten	Beschermingsregime andere soorten. Art. 11.54 Bal
Art. 11.37 lid 1a. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden en vangen.		art. 11.46 lid 1a. Het verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.		Art. 11.54 lid 1a. Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
art. 11.37 lid 1b. Het is verboden opzettelijk nesten en eieren te vernielen en te beschadigen		Art. 11.46 lid 1d. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.		Art. 11.54 lid 1b. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
art. 11.37 lid 1b. Het is verboden opzettelijk eieren te rapen of bij zich te hebben		art. 11.46 lid 1 Bal. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen		niet van toepassing
Art. 11.37 lid d. Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort		Art. 11.46 lid 1b. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.		niet van toepassing
niet van toepassing		Art. 11.46 lid e. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen		Art. 11.54 lid c. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen omgevingswet

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden is het toegestaan om van de onderstaande soorten de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het opzettelijk 'doden' van onderstaande soorten is in sommige provincies eveneens toegestaan. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- De ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- Het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Overzicht vergunningsvrije gevallen soorten ikv beheer, onderhoud en RO per bevoegd gezag

Op basis van door PS vastgestelde provinciale Omgevingsverordeningen en Or d.d. 6 maart 2026

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Fryslân	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LNVN (art. 4.3.1 Or)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>						✓						✓	✓
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						V1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Haas	<i>Lepus europeus</i>	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓			✓	✓
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>						✓						✓	✓
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						✓							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			✓			V2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>					✓	✓						✓	✓
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>						✓							
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hazelswam	<i>Anguis fragilis</i>						V3							
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						V4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
wettelijke belangen:														
8.74l, lid 1, b, 6° Bkl	ikv RO en gebruik van gebieden	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.74l, lid 1, b, 9° Bkl	voorkomen onnodig lijden										✓			
8.74l, lid 1, b, 10° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
8.74l, lid 1, b, 11° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.74l, lid 1, b, 12° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs (8.74l, lid 1, b, 1° en 4° Bkl)										✓				
schadelijke handelingen:														
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	doden	✓**		✓**		✓**					✓**	✓	✓	✓
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	vangen	✓**	✓	✓**	✓**	✓**	✓**	✓	✓	✓**	✓	✓	✓	✓
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	beschadigen of vernielen vaste voortplantings- of rustplaatsen	✓	✓	✓**	✓	✓	✓	✓	✓	✓**	✓	✓	✓	✓

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie 06-03-2026, bron: Natuurinclusief.

Legenda:

✓ soort is vrijgesteld

* voor deze soorten daarnaast uitzondering in/op gebouwen en bijbehorende erven art. 11.54, lid 2, onder a Bal

** de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Vangen mag vaak alleen met toegestane middelen. Ga naar de betreffende verordening of regeling voor meer informatie.

1 de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

2 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

3 de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

4 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschriften aan de vrijstelling mbt doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen.

Legenda 'Overzicht algemene vrijstelling soorten per provincie', bron: Natuurinclusief.

Bijlage 3. Geraadpleegde bronnen:

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<https://calculator.aerius.nl>

<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>

<https://pdokviewer.pdok.nl/>

<https://www.ndff.nl/>

<https://www.vogelbescherming.nl>

ATKB (2020). Quickscan Wet natuurbescherming Camping De Bron te Valkenburg. Kenmerk: 20200676/rap01. 13 augustus 2020.

ATKB (2020). Nader onderzoek Camping De Bron Valkenburg. Kenmerk: p20385/rap01. 3 december 2020.

Bijlage 4. Jaarrond beschermde vogelnesten in Overijssel

Vogels met jaarrond beschermde nesten Limburg

Conform Beleidsregels passieve soortenbescherming Ow, art. 2.1, 2.2 en bijlage 2

Vogels jaarrond beschermde nesten

<i>Soort</i>	<i>categorie</i>
Aalscholver	1
Blauwe reiger	1
Boerenzwaluw	1
Boomvalk	1
Bosuil	1
Gierzwaluw	1
Grote gele kwikstaart	1
Havik	1
Huismus	1
Huiszwaluw	1
Kerkuil	1
Kokmeeuw	1
Lepelaar	1
Oehoe	1
Ooievaar	1
Raaf	1
Ransuil	1
Rode wouw	1
Roek	1
Slechtvalk	1
Steenuil	1
Torenvalk	1
Visdief	1
Wespendief	1
Zwarte wouw	1
Zwartkopmeeuw	1

Vogels jaarrond beschermde rustplaats

<i>Soort</i>	<i>categorie</i>
Aalscholver	3
Grote zilverreiger	3
Kraanvogel	3
Ransuil	3

Vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven

<i>Soort</i>	<i>categorie</i>
Bruine kiekendief	2
Bijeneter	2
Buidelmees	2
Buizerd	2
Draaihals	2
Geelpootmeeuw	2
Gekraagde roodstaart	2
Grauwe klauwier	2
Grauwe vliegenvanger	2
Grote karekiet	2
Grutto	2
IJsvogel	2
Kleine mantelmeeuw	2
Kortsnavelboomkruiper	2
Kraanvogel	2
Kuifmees	2
Matkop	2
Middelste bonte specht	2
Nachtzwaluw	2
Oeverloper	2
Oeverzwaluw	2
Patrijs	2
Pontische meeuw	2
Porseleinhoen	2
Ringmus	2
Roerdomp	2
Sperwer	2
Stormmeeuw	2
Waterspreeuw	2
Wulp	2
Zilvermeeuw	2
Zomertaling	2
Zwarte mees	2
Zwarte specht	2

uitleg:

categorie 1: Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en voortplantingsplaats, nesten van honkvaste koloniebroeders, nesten van geen koloniebroeder die zeer honkvast zijn met specifiek voorwaarden aan de nestplaats en vogelsoorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest die zelf niet en/of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.
(z.o.z. voor vervolg uitleg)

Vervolg uitleg Limburg

categorie 2: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben ge- broed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich in de directe omgeving te vestigen. Deze soorten vereisen onderzoek naar de functionele leefomgeving en in hoeverre dit voldoende in stand wordt gehouden na het uit te voeren initiatief. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

categorie 3: Rustplaatsen: hieronder vallen ook slaapplaatsen en ruipaatsen. Een beschermde rustplaats is een locatie die essentieel is voor een soort om daar geregeld te verblijven en succesvol te rusten. Rusten is daarbij gedefinieerd als gedrag van vogels die niet actief zijn, behalve het vertonen van alertheid.

Vogels met jaarrond beschermde nesten in Limburg, bron: Natuurinclusief.